

Ugdomieji pokalbiai:

mentoringas ir koučingas

**Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas**

Vilnius

Paskirtis

- **Ugdyti nuostatas** keistis
- **Įtvirtinti konstruktyvią** elgseną
- **Lavinti savianalizės** įgūdžius
- **Lavinti savivaldaus mokymosi** įgūdžius
- **Įtvirtinti** įgytus naujus **įgūdžius**

Mentoringas

- **Tikslingas** labiau **kvalifikuoto** ar patyrusio žmogaus bendravimas **su mažiau patyrusiu** ar kvalifikuotu, kad **tobulintų** tam tikras **kompetencijas**.
- Tai veikla, padedanti ugdytiniam **profesiškai** ir **asmenybiškai augti**.

7A modelis

1
Susijungimas

2
Įsivertinimas

3
Analizė

4
Alternatyvos

5
Veiksmų planas

6
Pritaikymas

7
Įvertinimas

Alliance

Assessment

Analysis

Alternatives

Action planing

Application

Appraisal

Susijungimas

- Susipažinimas
- Kontakto užmezgimas
- Darbo ritmo aptarimas
- Įsipareigojimų aptarimas
- Ribų nustatymas

Įvertinimas

- Ugdytinis apibūdina savo lūkesčius mokymuisi
- Ugdytinis įvardina mokymosi tikslą (-us)
- **Mentorius** teikia grįžtamąjį ryšį apie mokymosi tikslus

Analizė

- Mentorius padedamas ugdytinis įvardina ir nagrinėja kuo jam svarbus šio pokalbio tikslas (tema)
- **Mentorius** komentuoja temos teorinius/praktinius aspektus
- **Mentorius** dalinasi patirtimi

Alternatyvos

- Mentorius padedamas ugdytinis nagrinėja galimus žinių bei įgūdžių taikymo būdus
- **Mentorius** teikia grįžtamąjį ryšį apie pasiūlytas alternatyvas

Veiksmų planas

- Mentorius padedamas ugdytinis sudaro savo veiksmų seką, kuri ves link pokalbio pradžioje įvardinto tikslo
- Patikslinami įsipareigojimai

Pritaikymas

- Ugdytinis realizuoja numatytus veiksmus
- Reikalui esant ugdytinis kontaktuoja (el.paštu, telefonu) su mentoriumi ir aptaria iškilusius klausimus

Įvertinimas

- Ugdytinis pristato atliktus darbus, aptaria juos, įvertina savo išmokimus
- **Mentorius** teikia grįžtamąjį ryšį apie šią informaciją
- **Mentorius** dalinasi patirtimi

Mentoringo pokalbių seka

Pirmasis pokalbis

- Susijungimas
- Įsivertinimas
- Analizė
- Alternatyvos
- Veiksmų planas

Antrasis pokalbis

- Susijungimas
- Įsivertinimas
- Analizė
- Alternatyvos
- Veiksmų planas

Paskutinis pokalbis

- Susijungimas
- Įsivertinimas
- Analizė
- Alternatyvos
- Veiksmų planas

Dažnumas - 1 kartas/mėn. trukmė - 1 metai

Koučingas

- Koučingas (coaching) – ne tiek asmens mokymas, kiek jo **mąstymo įgūdžių lavinimas** bei **konstruktyvių nuostatų formavimas.**

AUGA (GROW) modelis

Atkakli veikla

Aiškūs tikslai

Goals

Reality

Options

Will/wrap-up

Galimybės

Užduotos sąlygos

Aiškūs tikslai

- **Suderinama** pokalbio tema
- **Konkretizuojama** problema
- **Apibrėžiamas** ugdomojo lūkestis

Užduotos sąlygos

- Darbuotojas atlieka veiklos **savianalizę**, ypatingas dėmesys – ką turi keisti ir kodėl?
- **Analizuojamas** problemos kontekstas
- **Sukonkretinami** tobulinimosi tikslai

Galimybės

- **Konkretinamos** veiklos kryptys
- **Išsiaiškinama**, kas tikrai gali padėti
- **Aptariamos** tinkamiausios mokymosi formos

Apibendrinimas

- Numatomi **konkretūs darbai**
- Susitariama, kaip bus **teikiama parama**
- Susitariama dėl **konkrečių kontrolinių datų** ir pradedama veikla
- Padaromos **išvados**

Kompetencijos

- Žmogaus mokymo(-si) principų išmanymo
- Grįžtamojo ryšio ir išankstinio ryšio teikimo – gavimo (perfrazavimo)
- Klausymosi
- Klausinėjimo

Mokymo(-si) principai

- Ne mokyti, bet **mokytis**
- **Pasitikėjimas** mokytoju
- Besimokančiojo **indėlis**
- Mokymosi **greitis**
- Individualus mokymosi **stilius**
- **Refleksija**

Atviras ir konkretus ryšys

- Ugdytojas teikia **grįžtamąjį ryšį** apie ugdytinio pateiktus komentarus, jo atliktus darbus
- Ugdytojas teikia **grįžtamąjį ryšį** apie savo veiksmus, sprendimus
- Ugdytojas teikia **išankstinį ryšį** apie patirties pritaikymą būsimuose sprendimuose, veiksmuose

Perfrazavimas

Perfrazavimas - pasakytos minties **suformulavimas kitaip, kitais žodžiais.**

Naudingas tada, kai kalbėtojo mintis **atrodo mums suprantama.**

Perfrazavimas daro kalbėtojui **gerą įspūdį.**

Ypač svarbu atrinkti tik pačias pagrindines mintis, kadangi vietoje patikslinimo perfrazavimas gali tapti **konflikto priežastimi.**

Naujai formuluojama mintis

- Kaip jūs...,
- Kaip aš jus supratau...,
- Taigi...,
- Taigi jūs norėtumėte žinoti...,
- Taigi jūs jaučiate...,
- Jūsų nuomone...,
- Jums atrodo...,
- Kitais žodžiais tariant...

Klausymosi

- Neverbaliniai palaikyti, kad parodytume jo(s) nuomonės, situacijos priėmimą
- Pakartoti, patikslinti, performuluoti, kad parodytume supratimą
- Grupuoti, kad padėtume išskirti
- Patylėti, kad leistumėte išsisakyti

Klausymas ar girdėjimas?

- Girdėjimas – **fiksuoti** garsą (ausis - klausos organas).
- Klausymasis – **mąstymas** apie tai, ką išgirdai (išskirtinė savybė).
- Klausymasis – tai sugebėjimas **tylėti**.
- Žmogus tavęs negirdi tol, kol nepajunta, kad **jis tau svarbus**.

Klausinėjimo

- Reiškia būti pozityviam, nuoširdžiam ir norinčiam suprasti
- Nebijojimas pasakyti „nesuprantu“, „nežinau“, „paaiškink“, „padėk geriau suprasti“
- Skatinti pašnekovę(-ą) ieškoti geriausio sprendimo iš kelių alternatyvų

Tinkamos konteksto intonacijos ir pauzių laikymas

Tikslinamieji klausimai

- Leidžia susidaryti aiškų vaizdą arba **suprasti temą** arba idėją.
- Yra **faktiniai**.
- **Greitai atsakomi**.
- Naudojami **informacijai rinkti**.

Ugdomųjų pokalbių praktika

Facilitatorius

Ugdytojas

Ugdytinis

Apie ...

- Nors **idėjos** formuojamos individų protuose, tačiau **santykiai** tarp individų vaidina kritinį vaidmenį **jų plėtotei**.
- Besitęsiantis **dialogas** tarp **žodžiais išreikto** ir **žodžiais neišreikšto** žinojimo lemia **naujų idėjų** ir koncepcijų kūrimą.

Aurimas Juozaitis

Ugdomieji pokalbiai:

mentoringas ir koučingas

**Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas**

Vilnius